

Josep Roca: «'El ratolí' ens ha tocat allò més profund: l'infant que tenim dins»

Reproduïm el discurs del sommelier del celler Can Roca i membre del jurat del Terra i Cultura sobre el tema de The Tyets | La cançó, una musicació d'un poema d'Enric Larreula, ha guanyat el XIV Premi Miquel Martí i Pol

The Tyets, guanyador del XIV Premi Miquel Martí i Pol, amb Enric Larreula i Lluís Llach | Juan Miguel Morales

El duet de 'trapetón' mataroní **The Tyets** ha guanyat la 14a edició del Premi Miquel Martí i Pol a la millor poesia musicada en català per "El ratolí", d'Enric Larreula. El premi, atorgat pel Celler Vall-Llach i dotat enguany amb 5.000 euros i una escultura de Josep Bofill, es va fer públic dilluns. Reproduïm part del discurs amb què el sommelier de Can Roca i membre del jurat, Josep Roca, va descriure i felicitar aquest tema de **The Tyets** en el lliurament del guardó.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=oeVB4ROUFVQ>

La poesia pot ser d'ara. Ser jove no significa no tenir-hi apropament. L'Uri i en Xavi, **The Tyets**, s'hi han deixat la pell. Hi ha fons de valors al darrere. El Xavier, hàbil en saxo i percussió, i l'Oriol, en bateria i piano. La família de Ramon de Mataró és imprescindible en la cultura musical d'aquest poble: pastorets, teatre o festa major. Al darrere d'aquest grup hi ha fons cultural, de teixit, d'estructures de cooperació, coordinació i generositat associativa. Donar-ho tot per fer-ho. Un gest més al sarró de cuidar la llengua i els diferents accents. Els **Tyets** diuen: 'Som aquí. Podem comunicar! Però a la nostra manera'.

Potser sí que interessa més al jovent i a la mainada un poema així en música funk, trap, o rap, que en un format recital, sense sal. Bases de transparències infantils en els cors que bressolen. Guitarres, bombo-caixa, ritme, sentit, cant, fusionant noves ressonàncies del ritme urbà que enganxa, que atrapa, que encisa.

(...) Aquesta cançó eixampla l'esperança de salvar la llengua. Era un encàrrec. És un goig tot el disc. Celebrem! I alcem les mans en l'aire, que arriba el ratolí i convida a estar en moviment.

La portada de l'*Animalari urbà* amb els poemes bestials d'Enric Larreula em fa pensar en el *Bestiari il·lustrat* de Pere Quart amb dibuixos de Xavier Nogués i també en el medieval *Llibre de les bèsties* de Ramón Llull.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=cR7seewTYt0>

Si fos un vi, aquest poema musicat, seria un ancestral i connectaria amb aquesta mirada medieval de Llull, amb els orígens dels vins ancestrals, que neixen a l'abadia de Sant Hilari al Limoux occità en un lloc inesperat. Com la música que neix a cada lloc a on hi ha sonoritat i vida, com als carrers.

Seria un escumós, però no fet a la manera tradicional. Seria ple de vida, d'un cant a l'instint, d'allò que surt ara mateix, trencant amb els sistemes establerts del cava. Sense segones fermentacions, directe del raïm amb vitalitat, energia, dinamisme, frescor. Aquest ratolí respira veritat. Tal com raja, contemporani i explosiu. Trencador, directe, intents, reivindicatiu. Les bombolles efervescentes, com el cor Bressola, així els imagino, acompanyen el ritme de llums innocents. Són llampecs de diversió. I de pas, aquest ancestral recorda que els inicis medievals i que s'havien deixat de fer servir, ara són modernitat. Com que la poesia no és vella, és bella, sinó que és pell i la vestim com ens plau; com ens dona la gana!

Com a cambrer no puc deixar de pensar en un ratolí: en Remy de *Ratatouille*. És com un conte: un ratolí amb una història de superació de prejudicis i injustícies es converteix en el millor xef de França i, quan arriba el crític més important del moment, li fa una *ratatouille*. Un plat de samfaina però de forma transgressora, inesperada, fusionant estils moderns per anar al moll de l'os del gust, d'un gust que es perdia, com es perd l'ús de la llengua si no li donem foc viu, foc nou.

"La vida d'un crític és senzilla en molts aspectes [o d'un jurat com aquest d'avui], tenim poder sobre aquells que ofereixen el seu treball i servei al nostre judici", diu Anton Ego [*Ratatouille*] entre altres coses... el món sol ser cruel amb el nou talent, les noves creacions? allò nou necessita amics.

En tot cas, aquest "El ratolí" ens ha tocat allò més profund: l'infant que tenim dins. Ens fa fugir dels prejudicis i confirma que la poesia ens pot fer ballar, saltar, connectar amb la cultura per persistir com persisteix, en el crític Anton Ego, el record de la *ratatouille*, la samfaina que de manera atrevida i capgirada, el va portar a la seva infantesa des de la cultura del gust.

Aquí, el bon gust és musical i aquest ratolí trapella ens educa i ensenya que hi ha una altra manera de viure la poesia.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=YJ6y9M-8Ysk>